

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

De Vuurvogel

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 24 november 2021

Samenvatting

De inspectie heeft op 21 september 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie (ve) in peutergroep De Vuurvogel. De aanleiding voor dit onderzoek was dat de gemeente Heumen in 2018 meedeed aan een pilot ('Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang'. In deze pilot onderzochten we onder andere de kwaliteit van enkele locaties waaronder locatie De Vuurvogel (destijds peutergroep Drakesteyn). Tijdens dit onderzoek in 2018 stelden wij vast dat de houder weliswaar subsidie kreeg voor voorschoolse educatie maar dat peutergroep Drakesteyn formeel geen vve-locatie was. Uit het onderzoek in 2018 kwam naar voren dat de kwaliteit van voorschoolse educatie op veel onderdelen nog ontwikkeld moest worden.

In 2021 voerden wij opnieuw een onderzoek uit bij de gemeente Heumen naar het beleid en de uitvoering van voor- en vroegschoolse educatie. In het verlengde hiervan onderzoeken wij peutergroep De Vuurvogel omdat zij inmiddels ook formeel een vve-locatie is en we benieuwd zijn naar de ontwikkeling op het gebied van vve op deze locatie en de huidige stand van zaken.

Wat gaat goed?

Het team en de leiding van peutergroep De Vuurvogel hebben hard gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

Daarnaast houden de pedagogisch medewerkers bij hoe het met een peuter gaat qua ontwikkeling. En ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook spelen ze mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. Voordat de peuter vier jaar wordt, dragen zij deze informatie over aan de basisschool. Dit gebeurt zoveel mogelijk samen met de ouders. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat in de peutergroep en dat hun kind

Kinderopvangorganisatie:
KION Kinderopvang BV

LRK-nummer: 277946268

Totaal aantal doelgroepeuters: 6

er met plezier naar toe gaat.

Het team en de leiding hebben zicht op wat goed gaat en wat beter kan in peutergroep De Vuurvogel. Als er dingen zijn die beter moeten of kunnen, werken zij hier gezamenlijk aan.

Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen. De pedagogisch medewerkers kunnen bijvoorbeeld de activiteiten die zij in kleine groepjes doen, uitdagender maken zodat de peuters hier nog meer van kunnen leren. Ook kunnen zij de begeleiding van de peuters bij het spelen, nog beter aanpassen op wat de kinderen nodig hebben. Hierbij kunnen de gegevens over de ontwikkeling van de peuters een rol spelen.

Verder vinden we dat de pedagogisch medewerkers de ouders meer kunnen stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook in de peutergroep aan de orde komen.

Tot slot brengt de leiding niet in beeld of de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Ook kan de leiding betrokkenen (zoals gemeente, schoolbesturen, ouders) beter informeren over wat er minder of niet goed gaat in de voorschoolse educatie en hierover samen in gesprek gaan.

Vervolg

Er zijn geen afspraken over vervolgtoezicht gemaakt.

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt opnieuw de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van peutergroep De Vuurvogel. Tijdens het vorige onderzoek bleken er namelijk op diverse onderdelen verbeterpunten te liggen.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, de educatief ondersteuner en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peutergroep De Vuurvogel.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op De Vuurvogel als Voldoende. Sinds het vorige inspectieonderzoek in 2018 hebben het team en de leiding van peutergroep De Vuurvogel zich ingezet om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verbeteren. Er is veel bereikt in de afgelopen periode.

Context

Peutergroep De Vuurvogel is vier dagdelen per week geopend. Zij is samen met de bso, het kinderdagverblijf en basisschool De Vuurvogel gehuisvest in het (nieuwe) kindcentrum De Vuurvogel. Er zijn twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Beiden zijn opgeleid voor het werken met een voorschools educatieprogramma en het werken met een observatie- en registratie-instrument. Een aantal (doelgroep)peuters stroomt door naar basisschool De Vuurvogel. De overige (doelgroep)peuters stromen door naar andere basisscholen in Malden of omgeving.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 30 juni 2021 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat het opleidingsplan (art. 4, vierde lid) niet beschrijft hoe de kennis en vaardigheden van beroepskrachten worden onderhouden op het gebied van ouderbetrokkenheid.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per standaard de waarderingen van het onderzoek op peutergroep De Vuurvogel.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking	•		

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van peutergroep De Vuurvogel gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Dit is een verbetering ten opzichte van het vorige onderzoek in 2019. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Die doelgerichtheid geldt ook voor de zelf ontwikkelde thema's die zij af en toe aanbieden.

De pedagogisch medewerkers zijn nog volop aan het onderzoeken hoe zij de groepsruimte in het (pas betrokken, nieuwe) kindcentrum aantrekkelijk en uitdagend kunnen inrichten. Er ligt een kans om het thema nog meer te integreren in de inrichting (hoeken, materialen) en in de activiteiten. Verder zou het goed zijn om bij de evaluatie van een thema ook samen na te gaan of de doelen die centraal stonden, daadwerkelijk bereikt zijn. Zo kan vastgesteld worden of het aanbod voldoende is afgestemd op de ontwikkeling en de behoeften van de groep en of eventuele bijstellingen moeten plaatsvinden.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers hebben de peuters nu in beeld. Dit is een verbetering ten opzichte van het vorige onderzoek. Zij volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. De pedagogisch medewerkers gebruiken de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Hier zien we echter nog wel ontwikkeling mogelijk. Met name in het stellen van passende doelen, afgestemd op de behoefte van de peuter.

Op vaste momenten in het jaar bespreken de pedagogisch medewerkers hun bevindingen met de ouders. En ook tussendoor zijn er regelmatig informele contactmomenten met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarden we als Kan beter.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers een warm en positief klimaat bieden met duidelijke regels en routines. Zij zorgen ervoor dat de kinderen voldoende ruimte en vrijheid krijgen om keuzes te maken in hun spel en stimuleren de zelfstandigheid van de kinderen. Onderling hanteren de pedagogisch medewerkers een heldere taakverdeling, zodat de activiteiten evenwichtig over de dag/ het dagdeel verdeeld kunnen worden en de tijd effectief wordt benut.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De kleine kringactiviteiten vragen een verdiepingsslag. Bijvoorbeeld door deze te voorzien van een meer aansprekende introductie en een afsluiting waarin samen met de kinderen wordt gereflecteerd op de activiteit. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters doelgericht begeleiden tijdens het vrije spel.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard Extra ondersteuning waarden we als Voldoende.

Er is extra hulp en aandacht voor peuters die dat nodig hebben. Wel wordt de 'passende kinderopvang' gemist. Deze pilot van de gemeente Heumen heeft geen vervolg gekregen. De Vuurvogel vindt dit erg jammer omdat het nu langer duurt om helder te krijgen wat de

juiste zorg voor kinderen is en om de kinderen (en ouders) hier snel naartoe te leiden.

OP6. Samenwerking

De standaard Samenwerking waarderen we als Kan beter.

De 'warme overdracht' van peuters naar de basisschool is verder verbeterd ten opzichte van het vorige onderzoek. Hoewel het nog duidelijker kan, is nu uit het formulier op te maken dat sprake was van een doelgroeppeuter. Wij vinden het sterk dat de pedagogisch medewerkers (zoveel mogelijk) samen met de ouders het overdrachtsgesprek met de basisschool voeren.

Verbeterpunten zijn er ook. Allereerst biedt de nieuwe huisvesting van de peutergroep met basisschool De Vuurvogel (en de bso) in het kindcentrum alle kansen om samen te gaan zorgen voor doorgaande lijnen. Bijvoorbeeld in het aanbod, het pedagogisch en didactisch/educatief handelen en de zorgstructuur. Verder kan de samenwerking met ouders worden versterkt. Peutergroep De Vuurvogel ziet ouders als partner. Om ouders te stimuleren om thuis de ontwikkeling van hun kind te stimuleren, krijgen zij themaboekjes mee met activiteiten om met hun kind uit te voeren. Het is de vraag of dit het beoogde effect heeft, aangezien niet wordt nagegaan of dit gebeurt. Het ouderbeleid kan op dit punt beter worden uitgewerkt.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Peutergroep De Vuurvogel heeft haar verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode nog niet geformuleerd. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De Vuurvogel weet daarom niet of de doelgroeppeuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar Pedagogisch-educatief beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Peutergroep De Vuurvogel past de beschreven aanpak aan de eigen context aan en beschrijft deze in het Pedagogisch werkplan van de eigen locatie.

De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. Dit gebeurt als onderdeel van de jaarlijkse pedagogische meting. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op. Op basis van de kwaliteitsevaluaties stellen team, clustermanager en educatief ondersteuner één of meer teamdoelen vast. We hebben kunnen constateren dat het team van peutergroep De Vuurvogel cyclisch werkt aan het bereiken van deze doelen.

De kwaliteitszorg op de locatie kan zich nog verder ontwikkelen door in het locatieplan naast pedagogische doelen ook (concrete) educatieve doelen op te nemen. Hierbij moet gedacht worden aan doelen gericht op de kwaliteit van het aanbod, het educatief handelen, de zorgstructuur, de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool, de ouderparticipatie en doelen gericht op wat (doelgroep)peuters moeten kennen en kunnen op de verschillende ontwikkelingsgebieden aan het einde van de peuterperiode. Dit laatste maakt het mogelijk om na te gaan of vve daadwerkelijk effect heeft gehad voor de (doelgroep)peuters.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

Inmiddels zijn de pedagogisch medewerkers geschoold in het bieden van voorschoolse educatie. Dit was tijdens het onderzoek in 2019 nog niet het geval. Ondersteund door de educatief ondersteuner en de pedagogisch coach werken zij voortdurend aan de uitbreiding en versterking van hun kennis en vaardigheden. Het Vuurvogel-

Opleidingsplan is hiervoor de basis. Het beleid van peutergroep De Vuurvogel om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren, wordt breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat het team werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Kan beter.

De verantwoording die peutergroep De Vuurvogel aflegt over de kwaliteit van vve kan zich nog verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld door zich (via de houder) aan de gemeente te verantwoorden over het gevoerde vve-beleid en het effect dat daarmee is bereikt. Ook staat de dialoog hierover met belanghebbenden (zoals ouders, basisscholen, en gemeente) nog in de kinderschoenen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We zijn blij om te lezen dat de inspectie een positieve sfeer op de groep ervaart en dat zij zien dat de pedagogisch medewerkers op een positieve manier omgaan met de peuters, waarbij zij rekening houden met hun ontwikkeling. Onze medewerkers zetten zich daar dagelijks weer voor in.

Ook doet het ons goed dat onze inspanningen van de afgelopen jaren om het VVE aanbod verder te versterken, herkend wordt. Er is veel bereikt in de afgelopen periode.

In een open gesprek met de inspectie zaten we op één lijn rondom zaken die goed lopen en mogelijke verbeterpunten rondom het vve aanbod.

De komende tijd blijven we aandacht besteden aan versterken van onze vve werkwijze. Zo zal de pedagogisch coach samen met de pedagogisch medewerkers verder werken aan professionalisering door verdieping in het opbrengstgericht handelen. Daarnaast gaan we nader bekijken hoe we ouders nog meer kunnen stimuleren en ondersteunen om thuis met hun peuters (ontwikkelings-stimulerende) activiteiten te ondernemen.

Ten slotte onderzoeken we als organisatie hoe we de kwaliteitsdialoog en ambitieformulering verder vorm kunnen geven. De bevindingen van de inspectie zullen we bespreken met de oudercommissie en de gemeente.